

NOTA DE INFORMARE

Ca urmare al Ordinului Ministerului Educației și Cercetării nr.4135 din 21.04.2020 cu privire la continuarea la distanță a procesului educațional, învățarea și rezultatele elevilor de toate vârstele depind, mai mult ca niciodată, de părinți. Totodată acum, mai mult ca oricând, de responsabilitatea părinților, profesorilor, elevilor și colegilor de clasă ține și protejarea datelor cu caracter personal al fiecărui elev în parte!

Utilizarea resurselor informaționale digitale și a instrumentelor de comunicare sincrone sau asincrone îi aduce cadrului didactic o serie de responsabilități noi, de parcă cele de până acum nu erau suficiente. Și una dintre responsabilitățile majore este protejarea datelor cu caracter personal ale elevilor. Desigur, școala și dirigințele întotdeauna administrau date personale, dar, odată cu trecerea în mediul online, acest aspect a dobândit un caracter specific nou, a devenit mai actual și deosebit de important pentru conștientizare.

Care sunt datele sau informațiile cu caracter personal?

Prenumele, numele, adresa de acasă, numerele de telefon: al elevului, al părinților, de la telefonul fix de acasă, locurile de muncă ale părinților, adresa electronică, adresa IP al calculatorului, fotografia feței (da, da – fotografia Dv elevi si cadre didactice), obiceiurile și preferințele personale, orarul zilei d-voastra și a membrilor familiei, identificatorii online și orice alte date ce țin de identitatea fizică, fiziologică, economică, culturală sau socială, care pot fi utilizate pentru identificarea directă sau indirectă a d-voastra – toate acestea se includ în lista datelor sau informațiilor cu caracter personal.

Pe lângă acest tip de date, mai este și o categorie specială de date cu caracter personal, precum sunt informațiile, care se referă la originea rasială sau etnică, opiniile politice, dacă le ai, confesiunea religioasă sau filozofică, apartenența la o oarecare asociație, informațiile privind sănătatea, datele genetice, biometrice, etc.

Prelucrarea, adică preluarea, păstrarea și utilizarea acestor date personale sau informațiilor cu caracter personal, se permite numai în cazurile strict prevăzute de lege. Respectiv, prelucrarea datelor cu caracter personal trebuie realizată cu maximă grijă și precauție atât de către cadrele didactice dar și de către elevi ,parinti , iar protecția lor este nu doar prioritară, este **obligatorie!**

Care este diferența între spațiul public și spațiul privat în mediul online?

În mediul online, spațiu public este orice rețea de socializare, aplicație sau website, unde cineva poate publica o informație privată, și care, de obicei, conține date cu caracter personal. Totodată, în cadrul mediului public online există și pagini sau grupuri private, apeluri colective al unui grup restrâns de persoane prin intermediul unor programe sau aplicații online, destinate unor persoane anumite, pe care îi unește un numitor comun, o activitate comună – în cazul nostru de predare- învățare-evaluare. Fiecare participant al unui asemenea grup privat este responsabil pentru păstrarea informațiilor personale ale celorlalți membri din acest spațiu media închis. Dacă cineva va prelua din grupul privat online o informație, și o va publica în mediul public fără acordul tuturor membrilor grupului – el nu procedează etic. Cu atât mai mult, dacă informația răspândită conține și date personale, care aparțin cel puțin unei singure persoane din grup, atunci aceasta este și o încălcare de lege.

Dacă se dezvăluie public informații, precum adrese, numere de telefon, date cu privire la ziua de naștere și alte informații cu caracter personal, care le-am exemplificat și mai devreme, pentru persoanele respective există riscul ca să le fie furată identitatea, să devină urmărite sau hărțuite, sau aceste date să fie folosite cu alte scopuri

negative și periculoase .Așadar, dacă cineva face cunoscute date personale străine în mediul public, fără a fi primit acordul celor din grup, el nu doar comite o faptă neetică, dar și încalcă legea. Haideți să dezvoltăm respect reciproc, să învățăm să fim corecți unii față de alții și să ținem cont de caracteristicile mediului online privat și public. Mediul privat, fiind ca o „insulă” închisă, furnizează informații personale, și nimeni nu are voie să le scoată în mediul public. Mediul public însă, presupune asumarea responsabilității de către fiecare persoană asupra informației, care aceasta o publică. Dacă observi o situație, în care cineva nu respectă dreptul la protecția datelor personale străine, îl poți informa și atenționa.

DATE PERSONALE

Datele personale sunt informații care pot fi utilizate pentru a identifica o persoană, atât în mediul online, cât și în realitate. Elevii și cadrele didactice trebuie să protejeze detaliile precum adresa, e-mailul și numărul de telefon, tratând cu același respect și informațiile proprii, și cele ale altor persoane, la care ar putea avea acces.

INFORMAȚII PRIVATE

Unde lucrează părinții tăi? Dar ce face mămică acum? Hai, hai, pornește camera video! Vai, ce cameră frumoasă ai! Dar câte camere sunt în apartamentul vostru? Locuiești doar cu părinții sau mai sunt membri ai familiei, care trăiesc cu voi? Fii atent, ce volum de informații private poți să spui, să publici sau să le faci văzute prin camera video și cui i le încredințezi. Aceste informații pot fi utilizate greșit.

FOTOGRAFII ȘI VIDEO

Elevii și cadrele didactice sunt conștienți de faptul că unele detalii private pot fi observate în fotografii, video sau pe stories. Dar, poate nu îți dai seama, de ce asta ar fi periculos? Păi, așa oamenii străini pot să analizeze condițiile tale de trai, să afle locațiile, unde te afli cel mai des, să analizeze traseul, care îl preferi pentru a te deplasa prin localitate și locațiile geografice, care le-ai indicat, făcând check-in. La fel, fii atent în ce context apari în fotografii, cum ești îmbrăcat și ce promovezi prin acea fotografie. Nu uita, peste vreo 10-15 ani vei putea fi un conducător respectat al unei companii, și atunci tot ce ai publicat acum în mediul online, ar putea să îți distrugă reputația și cariera. Nu-i așa că te rușinezi, când mama scoate albumul cu fotografiile tale vechi? Exact așa se poate întâmpla mai târziu, doar că atunci deja nu mama va scoate acel album din dulap, dar o persoană străină – din arhiva Internetului.

PROPRIETATE

Și în mediul online poți avea proprietate. Știi despre drepturile de autor, licența Creative Commons sau, cum să generezi o licență pentru propria ta lucrare? La rândul tău, respecti tu oare drepturile de proprietate ale celor, care creează proprietate intelectuală și o publică în mediul online? Unii elevi caută ceva pe Google și copiază textul sau poza, care le-a plăcut, considerând că, dacă acestea sunt publicate pe Internet, înseamnă că utilizatorii au tot dreptul ca să le preia. Uneori, după ce au finisat compilarea lucrării din multe asemenea fragmente „împrumutate de pe Internet”, elevii își dau seama că trebuie să indice în bibliografie sursele, la care au făcut referire în lucrare, și se limitează la citarea „site-ului Google” pe post de sursă. Trebuie să învățăm că Google nu este un website, ci un motor de căutare, care compilează conținut dintr-o varietate de surse, fiecare – cu drepturile sale de autor.

PROTECȚIE

Fiecare dintre noi trebuie să înțeleagă că în mediul online, ca și în lumea offline, există pericole reale. Printre ele se numără virusii, malware, phishing, ransomware, furtul de identitate și altele. Internetul este folosit atât de oameni buni și cumsecade, cât și de persoane cu intenții greșite și criminale. Iată de ce pericolele precum insulta, hărțuirea, amenințarea, manipularea și alte fapte grave, cu părere de rău, se dezvoltă ca niște spinii și în mediul online.

Sfaturi pentru cadre didactice: provocările, dificultățile și soluțiile pentru un cadru didactic, în ceea ce ține de protejarea datelor cu caracter personal ale elevilor în mediul online

1. Atunci când se creează o conversație online, oferiți link-ul participanților în mod privat sau într-un grup închis. Altfel, riscați să va ciocniți cu fenomenul de „zombombing” – atunci când o persoană străină intră în conversația d-voastră și poate face lucruri inadecvate, văzute sau auzite de toți elevii, sau chiar poate prelua controlul asupra conversației pentru a-și bate joc și a livra informație necorespunzătoare sau chiar imorală.

2. Înainte de startul lecției trebuie să informați sau să readuci aminte participanților, că această conversație este destinată exclusiv unui anumit grup de persoane invitate și ca trebuie să se desfășoare respectând legea protecției datelor atât de către cadrul didactic cât și de către elevi. De exemplu: această lecție online poate fi accesată doar de către elevii din clasa a 8-a „B” din cadrul liceului nostru, conform listei din catalogul de clasă. Etica comportamentului online, mai ales – în mediul formal de învățământ online, este o competență valoroasă, de care elevii trebuie să țină cont.

3. Vorbiți-le deschis despre riscurile online și despre protecția datelor cu caracter personal, și asigurați-i că luați măsuri suplimentare pentru a crea un mediu sigur și primitiv pentru ei.

4. Cadrele didactice mereu aveau o responsabilitate sporită în ceea ce ține de prelucrarea datelor cu caracter personal. Dar, dacă până acum efectul unor asemenea greșeli ar fi fost unul local (era un conflict local școlar), acum acesta poate trece cu ușurință la nivel global, iar copiii și părinții lor au dreptul să se adreseze către instituțiile de resort, aducând probe evidente ale încălcării legii protecției datelor cu caracter personal. Informația privată sau datele personale ale elevilor și familiilor lor sunt de importanță majoră, de mare valoare. Atât profesorul, cât și colegii de clasă trebuie să manifeste respect și abordare corectă față de aceste date, protejându-le cu precauție.

Concluzii

Protejarea datelor cu caracter personal a fost mereu importantă. Școala, care are acces la o cantitate foarte mare de informații personale ale elevilor și familiilor lor, mereu purta o responsabilitate deosebit de mare în acest sens. Iar circumstanțele contemporane au adus cu sine o provocare inedită pentru educație și actorii implicați în procesul de învățământ online: elevii, profesorii și părinții. Această provocare constă nu doar în adaptarea conținuturilor educaționale pentru transmiterea lor pe căi digitale și prin metode de predare la distanță, dar și mobilizarea elevilor, profesorilor și părinților cu scopul protejării datelor cu caracter personal și respectului reciproc. Datelor, care devin deosebit de accesibile și foarte vulnerabile, odată ce apar în mediul online.